

обреди. Тѣхната слабостъ най-добрѣ се вижда въ това, че християнството било прието и запазено въ България, тъй както то било установено въ Византия. Българитѣ не могли да направятъ отъ него народна вѣра, както сж направили гърцитѣ. Дѣйствително българското богомилство се опитало да побългари византийското християнство и да му даде народенъ характеръ, обаче то не успѣло, и неговиятъ неуспѣхъ е доказателство, че езичниците българинѣмъ имали опрѣдѣлени идеи за народната си вѣра и установени религиозни понятия. Българитѣ нѣмали жреци, класата на жрецитѣ имъ била неизвѣстна, и затова българскиятъ владѣтель и сѣмейнитѣ старѣйшини сами извършали жертвоприношенията и всички други религиозни обреди. По свидѣтелството на арабския писателъ Аль-Масуди езичниците българинѣмъ имали храмове²³⁴. Това извѣстие обаче не се потвърждава и отъ другитѣ историци. Религиознитѣ обреди се извършали главно около домашното огнище, което се считало за най-свето мѣсто, или пѣкъ подъ открито небо въ джбравитѣ, по рѣкитѣ, подъ сѣнката на дърветата и другадѣ, кждѣто вѣрвали, че обитавали божествата, на които се молѣли и принасяли жертви.

Старата българска езическа вѣра била проста и неопрѣдѣлена. Тя нѣмала развита миталогия и религиозенъ култъ, нѣмала жреци и установени и закрѣпени традиции и сложни обреди, и затова християнството съ блѣсъка си и авторитета, съ сложността на религиознитѣ обреди и съ религиозното си учение направило много по-силно впечатление на грубитѣ и прости българинѣмъ отъ колкото на цивилизуванитѣ и скептици римляни и гърци. Поради туй една частъ отъ българското население искрено се посветила на християнството, а друга частъ погледнала

²³⁴ Гаркави А. Я. Сказанія, 127.